

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DO DEPARTAMENTO DE
RELIXIÓN CATÓLICA**

Curso 2022-2023

IES VILAR PONTE

VIVEIRO

ÍNDICE:

- 1.Introducción, contextualización e marco legal.
2. Plan de Refuerzo e recuperación.
- 3.Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.
 - 3.1 Perfil competencial de 2º ESO coas rúbricas correspondentes.
 - 3.2. Perfil competencial de 4º ESO coas rúbricas correspondentes.
 - 3.3 Perfil competencial de 2º Bach coas rúbricas correspondentes.
 - 3.4 Anexo: Rúbrica de blog.
- 4.Concreción dos obxectivos para cada curso.
- 5.Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: a)Temporalización, b)Grao mínimo, c)Procedementos e instrumentos de avaliación.
 - 5.1. Introducción.
 - 5.2. Concreción para 2º ESO.
 - 5.3. Concreción para 4º ESO.
 - 5.4 Concreción para 2º Bacharelato.
- 6.Concrecións metodolóxicas que require a materia.
- 7.Materiais e recursos didácticos que se van empregar.
- 8.Avaliación, criterios de avaliación, criterios de cualificación e promoción do alumnado.
- 9.Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.
- 10.Criterios de Cualificación.
- 11.Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.
12. Medidas de atención á diversidade.
- 13.Actividades complementarias e extraescolares programadas para cada curso.
14. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.
- 15.Outros apartados a cumprimentar de cara aos plans e proxectos do centro.
 - 15.1. Accións de contribución ao plan de convivencia.
 - 15.2. Accións de contribución ao proxecto lector.
 - 15.3. Accións de contribución ao plan TIC.

1. Introducción, contextualización e marco Legal.

Para empezar, dicir, que toda programación é un documento aberto, flexible e susceptible de adaptacións e variacións segundo as circunstancias do contexto no que se desenvolve.

Esta programación está redactada para o desenvolvemento do curso de xeito presencial, xa que non hai medidas anticovid no momento da redacción de dito documento.

No suposto de ensino non presencial o alumnado poderá facer o traballo correspondente á semana a través da aula virtual (cursos de 3ºESO, 4ºESO, 1ºBAC e 2ºBAC), mentres que os de 1º e 2º da ESO farano a través de Edixgal.

Ademais manteremos contacto telemático co alumnado para a entrega e corrección das tarefas, garantindo a adquisición das aprendizaxes básicas e a avaliación continua e mantendo tanto unha axeitada atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo coma identificando aos que teñan dificultades de conexión. Establecerase un procedemento de comunicación entre o alumnado, as familias e o equipo docente utilizando, preferentemente, as plataformas e medios telemáticos corporativos (Edixgal, Aula virtual, Abalar móvil, ou o correo electrónico.

O Departamento de Relixión Católica está integrado por Francisco José Janeiro Rodríguez, que é o Xefe de Departamento.

O número total de alumnos/as que hay no centro e cursan a materia de Relixión Católica son:

-ESO: 94 alumn@s

-BAC: 28 alumn@s

A distribución dos grupos e de alumnado queda como sigue:

GRUPO	Número de alumnos/as
1º ESO A	10
1ºESO B+C	10+6 (16)
2ºESO B+C	9+5(14)
3º ESO A+B	11+13(24)
3ºESO C	10
4ºESO A+B	7+13(20)
TOTAL SECUNDARIA RECA:	94
1ºBAC A+B	12+9(21)
2º BAC A+B	4+3(7)
TOTAL BACHILLERATO	28

--	--

Polo que se refire ao contexto, sinalar que fai referencia ao indicado no PEC (Proxecto Educativo do Centro).

O departamento de Relixión Católica elabora esta Programación segundo a seguinte normativa de aplicación:

Marco Legal:

- * RESOLUCIÓN do 11 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo de Relixión Católica da Educación Secundaria Obrigatoria segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza.
- * RESOLUCIÓN do 13 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo de Relixión Católica para Bacharelato segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza.
- * RESOLUCIÓN do 15 xullo de 2016, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para a implantación, no curso académico 2016/17, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.
- * DECRETO 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.
- * Orden ECD/65/2015, de 21 de enero, por la que se describen las relaciones entre las competencias, los contenidos y los criterios de evaluación de la educación primaria, la educación secundaria obrigatoria y el bachillerato.

2. Plan de Reforzo e Recuperación.

Este curso non necesita plan de reforzo e de recuperación como o curso pasado, xa que o curso foi todo presencial.

De todas formas, faremos un cuestionario en cada curso para coñecer o nivel de coñecementos previos que ten o alumnado e teranse en conta os informes individualizados elaborados o curso pasado.

3. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

Neste apartado sinalamos con cal competencia clave están relacionados o conxunto de estándares de aprendizaxe da nosa materia para ter o perfil competencial da mesma. Unha vez feitos os perfís de competencia elabóranse as rúbricas necesarias para avalialos.

O Decreto 86/2015 de xuño, polo que se establece o currículo de Educación Secundaria na Comunidade Autónoma de Galicia, expón as seguintes competencias clave coas súas siglas:

1ª) Comunicación lingüística (CCL)

2ª) Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)

3ª) Competencia dixital (CD)

4ª) Aprender a aprender (CAA)

5ª) Competencias sociais e cívicas (CSC)

6ª) Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)

7ª) Conciencia e expresións culturais (CCEC)

E a Resolución do 11 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo da ensinanza de Relixión Católica da Educación Secundaria Obrigatoria segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza, recolle a relación de estándares de aprendizaxe avaliáveis.

Acompáñase cada estándar dunha identificación onde RE é a abreviatura da materia, a primeira cifra refírese ao bloque de contidos do cal xorde o estándar, a segunda cifra é o número do criterio de avaliación que orixina o estándar e a terceira cifra é o número do estándar dun determinado criterio de avaliación. Exemplo: RE1.1.1

Asemade, en cada rúbrica indicamos o grao mínimo da mesma para considerar que o alumno acadou o mínimo.

As rúbricas van identificadas con siglas. Exemplo: RE_R1º_CCL_EO_1 que quere dicir: Relixión_Rúbrica1ºESO_Compentencia comunicación lingüística_Expresión oral_1ªrúbrica.

3.1. Perfil competencial de 2º ESO coas rúbricas correspondentes

<u>CCL</u>	<u>ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:</u>
	RE1.1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.
<u>Destrezas:</u>	
Expresión oral,EO	RE1.2.1 Distingue e debate, de forma xustificada e respetuosa, a orixe do ser humano
Expresión escrita, EE	RE2.1.1 Busca e escolle persoaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza neles a resposta de fe.
Comprensión oral,CO	RE2.3.1 Identifica, clasifica e compara as características fundamentais dos Libros Sagrados mostrando interese pola súa orixe divina.
Comprensión escrita,CE	RE2.4.1 Le, localiza e esquematiza os criterios recollidos na Dei Verbum en torno á interpretación da Biblia, valorándoos como necesarios.
	RE2.5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos.
	RE2.5.2 Coñece e xustifica por escrito a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e humano.
	RE3.1.1 Coñece e describe as características do Deus cristián.
	RE3.1.2 Le relatos mitolóxicos, localiza rasgos das divindades das relixións politeístas e contrástaos coas características do Deus cristián.
	RE3.2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus.
	RE3.4.1 Clasifica as verdades de fe contidas no Credo e explica o seu significado.
	RE4.1.1 Localiza no mapa os lugares de orixe das primeiras comunidades cristiáns e describe as súas características.
	RE4.1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de S. Paulo e explica coas súas verbas a difusión do Cristianismo no mundo pagano.

<u>CAA</u>	<u>ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:</u>
	<p>RE1.1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.</p> <p>RE1.3.1 Valora, en situacións do seu entorno, a dignidade de todo ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc.</p> <p>RE2.1.1 Busca e escolle persoaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza neles a resposta de fe.</p> <p>RE2.2.1 Interésase por coñecer e valora a resposta de fe ao Deus que se revela..</p> <p>RE2.5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos.</p> <p>RE2.5.2 Coñece e xustifica por escrito a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e o autor humano.</p> <p>RE3.1.1 Le relatos mitolóxicos, localiza rasgos das divindades das relixions politeístas e contrástaos coas características do Deus cristián.</p> <p>RE3.2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus.</p> <p>RE3.4.1 Clasifica as verdades de fe contidas no Credo e explica o seu significado.</p> <p>RE4.1.1 Localiza no mapa os lugares de orixe das primeiras comunidades cristiáns e describe as súas características.</p> <p>RE.4.1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de S. Paulo e explica coas súas verbas a difusión do Cristianismo no mundo pagano.</p> <p>RE4.2.1 Describe e valora a raíz da unidade e santidad da Igrexa..</p>

<u>CSC</u>	<u>ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:</u>
	<p>RE1.1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.</p> <p>RE1.2.1 Distingue e debate, de forma xustificada e respetuosa, a orixe do ser humano.</p> <p>RE1.3.1 Valora, en situacións do seu entorno, a dignidade de todo ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc.</p> <p>RE1.4.1 Clasifica accións do ser humano que respecta ou destrúen a creación. Clasifica cambios para potenciar os dereitos humanos, a convivencia, o progreso e a paz.</p> <p>RE2.5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos.</p> <p>RE3.2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus.</p>

CO 1	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>soamente con axuda, e has pautas concretas, a humano en relación aos outros</p> <p>unhas características das primeiras comunidades cristiáns pero non sabe localizalas nun mapa nin describir a súa orixe.</p>	<p>Coñece e explica con axuda, e seguindo unhas pautas concretas, a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos no ámbito escolar.</p> <p>Expresa, guiándolle, as características das primeiras comunidades cristiáns pero non sabe localizalas nun mapa nin describir a súa orixe.</p>	<p>Coñece e explica con bastante precisión a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos no ámbito escolar e na contorna social.</p> <p>Expresa, sen necesidade de guía, as características das primeiras comunidades cristiáns, sabe localizalas nun mapa pero non describir a súa orixe.</p>	<p>Coñece e explica de forma clara, e basto orixinal, a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos no ámbito escolar e na contorna social e cultural.</p> <p>Expresa sen necesidade de guía, con do vocabulario apropiado, as características das primeiras comunidades cristiáns, sabe localizalas nun mapa e describir a súa orixe.</p>

<p><u>RE R2° CCL EE 2</u></p>	<p><u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u></p>	<p>↓</p>	
<p><u>Calificación 0-4</u></p>	<p><u>Calificación 5-6</u></p>	<p><u>Calificación 7-8</u></p>	<p><u>Calificación 9-10</u></p>
<p><u>Redacta palabra a palabra, sen reflexión, a pesar de guiarlle, as verdades de fe contidas no Credo e non sabe explicar o seu significado.</u></p> <p><u>Non coñece nin describe por escrito, a pesar da lectura de pasaxes da Biblia, as características do Deus cristián.</u></p> <p><u>Coñece, pero non xustifica por escrito, a pesar das indicacións, a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e humano.</u></p> <p><u>Non reconece, nin describe nin acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus, a pesar de darlle unhas orientacións claras.</u></p>	<p><u>Redacta, palabra a palabra, reflexionando, as verdades de fe contidas no Credo e non sabe explicar o seu significado.</u></p> <p><u>Coñece e describe por escrito, despois de ler pasaxes da Biblia, as características do Deus cristián.</u></p> <p><u>Coñece e xustifica por escrito, con indicacións, a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e humano.</u></p> <p><u>Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus, so no ámbito escolar.</u></p>	<p><u>Redacta, palabra a palabra, reflexionando, as verdades de fe contidas no Credo e sabe explicar o seu significado.</u></p> <p><u>Coñece e describe por escrito, despois de ler pasaxes da Biblia, as características do Deus cristián, aunque utiliza un vocabulario sinxelo.</u></p> <p><u>Coñece e xustifica por escrito, a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e humano, sin ningún tipo de indicacións.</u></p> <p><u>Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus, no ámbito escolar e familiar.</u></p>	<p><u>Redacta, palabra a palabra, reflexionando, as verdades de fe contidas no Credo, sabe explicar o seu significado e a súa orixe.</u></p> <p><u>Coñece e describe por escrito, despois de ler pasaxes da Biblia, as características do Deus cristián, utilizando un vocabulario específico.</u></p> <p><u>Coñece, e xustifica por escrito, a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e humano, sin ningún tipo de indicacións e sabendo explicar claramente cun vocabulario adecuado, como Deus válese dos homes para escribir ditos Libros.</u></p> <p><u>Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus, no ámbito escolar, familiar e social, e pon exemplos da vida cotiá.</u></p>

RE R2° CCL CO 3	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u>	↓	
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p><u>Reconstrúe con axuda</u>, o itinerario das viaxes de S. Paulo, pero <u>non sabe explicar, guiándolle</u>, a difusión de Cristianismo no mundo pagano.</p> <p><u>Atopa, soamente con moita axuda</u> de modo oral, persoaxes significativos do pobo de Israel e <u>non pode identificar nin analizar</u> as súas respostas de fe.</p> <p><u>Non distingue nin é capaz de debater de forma xustificada e respetuosa</u>, a orixe do ser humano, anque se lle dan pautas para facelo.</p>	<p><u>Reconstrúe con axuda</u>, o itinerario das viaxes de S. Paulo, <u>sabe explicar, guiándolle</u>, a difusión de Cristianismo no mundo pagano.</p> <p><u>Atopa, con axuda</u> de modo oral, persoaxes significativos do pobo de Israel e <u>pode identificar e analizar</u> as súas respostas de fe.</p> <p><u>Distingue e debate</u> a orixe do ser humano, <u>de forma respetuosa e xustificada, dándolle pautas</u> para facelo.</p>	<p><u>Reconstrúe e sabe explicar, sin axuda</u>, o itinerario das viaxes de S. Paulo, <u>sabe explicar</u> a difusión de Cristianismo no mundo pagano, dun xeito moi sinxelo.</p> <p><u>Atopa, sin axuda</u> de modo oral, persoaxes significativos do pobo de Israel e <u>pode identificar e analizar</u> as súas respostas de fe.</p> <p><u>Distingue e debate</u> a orixe do ser humano, <u>de forma xustificada e respetuosa sin necesidade de recordarlle as pautas</u> para facelo.</p>	<p><u>Reconstrúe e sabe explicar, sin axuda</u>, o itinerario das viaxes de S. Paulo, a difusión de Cristianismo no mundo pagano, cun vocabulario axeitado e buscando pasaxes no Novo Testamento.</p> <p><u>Atopa, sin axuda</u> de modo oral, persoaxes significativos do pobo de Israel e <u>pode identificar e analizar</u> as súas respostas de fe e explicalo cun vocabulario axeitado.</p> <p><u>Distingue e debate</u> a orixe do ser humano, <u>de forma xustificada e respetuosa sin necesidade de recordarlle as pautas e animando aos compañeiros</u> a facelo tamén.</p>

RE R2° CCL CE 4	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u>	↓	
<u>Calificación 0-4</u>	<u>Calificación 5-6</u>	<u>Calificación 7-8</u>	<u>Calificación 9-10</u>
<p><u>Le de xeito moi impreciso</u> os relatos mitolóxicos e <u>atopa, con axuda,</u> algún rasgo das divindades das relixións politeistas.</p> <p>Logra, <u>únicamente con moita axuda,</u> identificar, clasificar e comparar as características do Deus cristián.</p> <p><u>Le, localiza e non esquematiza</u> os criterios recollidos na Dei Verbum, en torno a interpretación da Biblia, <u>a pesar de darlle unha guía</u> para que poida facelo e <u>non sabe valoralos como necesarios.</u></p> <p><u>Distingue, pero non é capaz de</u> sinalar en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, polo que <u>non pode xustificar</u> no grupo esa selección de textos <u>nin con axuda.</u></p>	<p><u>Le de xeito impreciso</u> os relatos mitolóxicos e <u>atopa,</u> por el mesmo, algún rasgo das divindades das relixións politeistas.</p> <p>Logra, <u>con pequenas orientacións,</u> identificar, clasificar e comparar as características do Deus cristián.</p> <p><u>Le, localiza e esquematiza</u> os criterios recollidos na Dei Verbum, en torno a interpretación da Biblia, e <u>sabe valoralos como necesarios pero dándolle unha guía para facelo.</u></p>	<p><u>Le de xeito preciso,</u> os relatos mitolóxicos e <u>atopa,</u> por el mesmo, <u>os rasgo</u> das divindades das relixións politeistas, pero <u>cóstalle</u> contrastalos co Deus cristián.</p> <p>Logra identificar, clasificar e comparar as características do Deus cristián e, <u>con indicacións, investiga</u> nos materiais que ten a súa disposición no ámbito escolar.</p> <p><u>Le, localiza e esquematiza</u> os criterios recollidos na Dei Verbum, en torno a interpretación da Biblia, <u>dunha maneira autónoma e sabe valoralos como necesarios.</u></p> <p><u>Distingue</u> autor divino e humano, <u>é capaz de</u> sinalar en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica e <u>pode xustificar</u> no grupo esa selección de textos <u>sin axuda.</u></p>	<p><u>Le de xeito preciso,</u> os relatos mitolóxicos e <u>atopa,</u> por el mesmo, <u>os rasgo</u> das divindades das relixións politeistas, e <u>pode</u> contrastalos co Deus cristián.</p> <p>Logra identificar, clasificar e comparar as características do Deus cristián e <u>amosa interese</u> pola súa orixe divina e <u>investiga</u> nos materiais que ten a súa disposición no ámbito escolar.</p> <p><u>Le, localiza e esquematiza</u> os criterios recollidos na Dei Verbum, en torno a interpretación da Biblia, <u>dunha maneira autónoma e sabe valoralos como necesarios e sabe buscar pasaxes na Biblia para dar unha explicación.</u></p> <p><u>Distingue</u> autor divino e humano, <u>é capaz de</u> sinalar en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica e <u>pode xustificar</u> no grupo esa selección de textos <u>utilizando vocabulario adecuado.</u></p>

RE R2° CAA PA 5	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u>	↓	
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p><u>Valora</u>, en situación do seu entorno escolar, a dignidade de todo ser humano, <u>pero non é capaz de separalo</u> das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais e sociais.</p> <p><u>Clasifica, usando pautas guiadas</u>, as verdades de fe contidas no Credo <u>pero non sabe</u> explicar o seu significado.</p>	<p><u>Valora</u>, en situación do seu entorno escolar e familiar, a dignidade de todo ser humano, <u>sendo capaz de separalo</u> das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais e sociais.</p> <p><u>Clasifica, sin necesidade de guía</u>, as verdades de fe contidas no Credo <u>e sabe</u> explicar o seu significado cun pequeno guión.</p>	<p><u>Valora</u>, en situación do seu entorno escolar, familiar e social, a dignidade de todo ser humano, <u>sendo capaz de separalo</u> das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais... <u>E o explica aportando exemplos.</u></p> <p><u>Clasifica, sin necesidade de guía</u>, as verdades de fe contidas no Credo <u>e sabe</u> explicar o seu significado <u>cun vocabulario axeitado.</u></p>	<p><u>Valora</u>, en situación do seu entorno escolar, familiar e social, a dignidade de todo ser humano, <u>sendo capaz de separalo</u> das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais... <u>E o explica aportando exemplos e utilizando un vocabulario axeitado.</u></p> <p><u>Clasifica, sin necesidade de guía</u>, as verdades de fe contidas no Credo <u>e sabe</u> explicar o seu significado <u>cun vocabulario axeitado e facendo historia</u> da orixe do Credo.</p>

<u>RE R2° CSC RD(traballo grup) 6</u>	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u>	↓	
<u>Calificación 0-4</u>	<u>Calificación 5-6</u>	<u>Calificación 7-8</u>	<u>Calificación 9-10</u>
<p><u>Non favorece o traballo colectivo</u> ao non recoñecer, no grupo de iguais, accións do ser humano que respetan ou destrúen a convivencia e os dereitos humanos.</p> <p><u>Enfoca de maneira negativa as súas condutas,</u> e dificulta o traballo do grupo coa súa conduta disruptiva non tendo en conta os dereitos humanos.</p>	<p><u>Asume as súas responsabilidades negociando co grupo</u> os prazos e obrigas dos traballos colectivos apoiándose nos cambios para favorecer a convivencia e os dereitos humanos.</p> <p><u>Acepta a diversidade de opinións xerando un ambiente de relación e traballo cómodo,</u> nos traballos en grupo, o que potencia os dereitos humanos, partindo da figura de Xesús.</p>	<p><u>Favorece coa súa actitude un clima propicio para o traballo grupal e a comunicación</u> cos seus iguais potenciando os dereitos humanos, a convivencia e o progreso.</p> <p><u>Acepta a crítica constructiva na xestión de conflitos</u> o que potencia, cando traballan en grupo, os dereitos humanos, a convivencia pacífica, o progreso, partindo sempre da figura de Xesús.</p>	<p><u>Comprométese cos seus iguais no traballo cooperativo e promove unha convivencia pacífica</u> potenciando os dereitos humanos, a convivencia o progreso e a paz.</p> <p><u>Aplica principios democráticos, solidariedade e respecto aos seus compañeiros</u> o que potencia os dereitos humanos, o progreso, a convivencia e a paz, tendo sempre en conta a figura e a actitude de Xesús.</p>

3.2. Perfil competencial de 4º ESO coas rúbricas correspondentes

CCL	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p data-bbox="261 613 432 647"><u>Destrezas:</u></p> <p data-bbox="261 757 384 824"><u>Expresión oral,EO</u></p> <p data-bbox="261 864 384 931"><u>Expresión escrita, EE</u></p> <p data-bbox="261 972 421 1039"><u>Comprensión oral,CO</u></p> <p data-bbox="261 1079 421 1146"><u>Comprensión escrita,CE</u></p>	<p data-bbox="475 546 1342 613">RE 1.1.1 Identifica e clasifica os rasgos principais(ensinanza, comportamento e culto) nas relixións monoteístas.</p> <p data-bbox="475 613 1342 680">RE 1.1.2 Busca información e presenta ao grupo as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.</p> <p data-bbox="475 680 1342 748">RE 1.2.1 Razona por que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa.</p> <p data-bbox="475 748 1342 815">RE 1.2.2 Analiza e debate as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p> <p data-bbox="475 815 1342 882">RE 2.2.1 Identifica, clasifica e compara os rasgos do Mesías sufrinte e o Mesías político.</p> <p data-bbox="475 882 1342 949">RE 3.1.1 Localiza, selecciona e argumenta, en textos evanxélicos, a chamada de Xesús.</p> <p data-bbox="475 949 1342 1016">RE 3.2.1 Le de maneira comprensiva un evanxeo, identifica e describe a misión salvífica de Xesús.</p> <p data-bbox="475 1016 1342 1084">RE 3.2.2 Busca e identifica persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón en grupo por que continúan a misión de Xesús.</p> <p data-bbox="475 1084 1342 1151">RE 4.1.1 Elabora xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade.</p> <p data-bbox="475 1151 1342 1218">RE 4.2.1 Identifica persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo reconece nelas a verdade.</p> <p data-bbox="475 1218 1342 1285">RE 4.2.3 Localiza e xustifica tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</p> <p data-bbox="475 1285 1342 1352">RE 4.3.1 Investiga e debate sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor</p>

CAA	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p><u>Destrezas:</u></p> <p><u>Perfil de aprendiz, PA</u></p> <p><u>Ferramentas para estimular o pensamento, FE</u></p> <p><u>Planificar e avaliar, AV</u></p>	<p>RE 1.1.1 Identifica e clasifica os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas relixións.</p> <p>RE 1.1.2 Busca información e presenta ao grupo as respostas das diferentes relixións as preguntas de sentido.</p> <p>RE 1.2.1 Razona por que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa.</p> <p>RE 2.1.1 Identifica e aprecia a fidelidade permanente de Deus que atopa na historia de Israel.</p> <p>RE 2.1.2 Toma conciencia e agradece os momentos da súa historia nos que coñece a fidelidade de Deus.</p> <p>RE 2.2.1 Esforzase por comprender a novidade do Mesías sufrinte como criterio de vida.</p> <p>RE 3. 1.1 Localiza , selecciona e argumenta en textos evanxélicos a chamada de Xesús.</p> <p>RE 4.1.1 Elabora xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma nova de usar a razón e a liberdade de expresar a afectividade.</p> <p>RE 4. 1. 2 Adquire o habito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen.</p> <p>RE 4.1.3 É consciente das diferentes formas de vivir a afectividade e escolle a que recoñece como máis humana.</p> <p>RE 4.2.1 Identifica persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo recoñece nelas a verdade</p> <p>RE 4.2.2 Recoñece e valora na Igrexa as diferentes figuras que son autoridade polo servizo e a testemuña que ofrecen.</p>

CSC	ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:
<p><u>Destrezas:</u></p> <p><u>Educación cívica e constitucional, EC</u></p> <p><u>Relación cos demais, RD (Aquí está “Traballo en grupo”)</u></p> <p><u>Compromiso social, CS</u></p>	<p>RE 1.2.2 Analiza e debate as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p> <p>RE 2.2.1 Esforzase por comprender a novidade do Mesías sufrinte como criterio de vida.</p> <p>RE 3.2.1 Le de maneira comprensiva un evanxeo, identifica e describe a misión salvífica de Xesús</p> <p>RE 3.2.2 Busca e identifica persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón en grupo porque continúan a misión de Xesús.</p> <p>RE 4.1.2 Adquire o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen.</p> <p>RE 4. 1. 3 É consciente das diferentes formas de vivir a afectividade e escolle a que recoñece como máis humana</p> <p>RE 4. 2. 1 Identifica persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo recoñece nelas a verdade.</p> <p>RE 4. 2. 2 Recoñece e valora na Igrexa as diferentes figuras que son autoridade polo servizo e a testemuña que ofrecen.</p> <p>RE 4.3.1 Investiga e debate sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor.</p>

RE R4º CCL EO 1	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p><u>Coñece e explica, soamente con axuda e guiándolle cunhas pautas concretas, a chamada de Xesús nalgúns textos evanxélicos.</u></p> <p>Expressa só algúns xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade pero non establece semellanzas e diferenzas entre estas a pesares de lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p> <p>Explica un de tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</p>	<p><u>Coñece e explica con axuda, e seguindo unhas pautas concretas, a chamada de Xesús nalgúns textos evanxélicos e na observación de obras de arte propias do ámbito escolar.</u></p> <p>Expressa, guiándolle, as semellanzas e diferenzas entre xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade coa lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p> <p>Expressa con axuda tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</p>	<p><u>Coñece e explica con bastante precisión a chamada de Xesús nalgúns textos evanxélicos e na observación de obras de arte propias do ámbito escolar e da contorna social.</u></p> <p>Expressa sen necesidade de guía, as semellanzas e elabora xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma de usar a razón ,coa lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p> <p><u>Localiza e explica con bastante precisión tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</u></p>	<p><u>Coñece e explica de forma clara, e bastante completa e orixinal, a chamada de Xesús nalgúns textos evanxélicos, na observación de obras de arte propias do ámbito escolar e da contorna social e cultural.</u></p> <p>Expressa sen necesidade de guía, con detalle e vocabulario apropiado, xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade coa lectura de textos significativos da Biblia, a escoita de cancións e visionado dalgún fragmento de películas.</p> <p>Expressa razoadamente e explica de forma clara, xustificando coherentemente tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</p>

RE R4 CCL EE 2	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo</u>		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p><u>Redacta palabra a palabra, sen reflexión, e a pesar de guiarlle,</u> os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas <u>relixións monoteístas nun caderno de papel ou nun blog propio.</u></p> <p><u>Relaciona por escrito sen coherencia, só o evidente, e a pesar de darlle pautas</u> as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.</p> <p><u>Escribe con dificultade</u> acerca de persoas que actualizan hoxe coa súa vida a misión de Xesús.</p>	<p><u>Redacta, o máis relevante e significativo utilizando un vocabulario sinxelo,</u> no seu propio blog, os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas <u>relixións monoteístas axudándose de materiais audiovisuais e webs.</u></p> <p><u>Describe por escrito de forma básica, pero clara pautas</u> as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.</p> <p><u>Escribe correctamente sobre</u> persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e <u>expón en grupo por que continúan a misión de Xesús.</u></p>	<p><u>Redacta con claridade e vocabulario adecuado no seu propio blog</u> os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas <u>relixións monoteístas axudándose dalgúns textos bíblicos, de materiais audiovisuais e webs.</u></p> <p><u>Relaciona e escribe de forma coherente</u> as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.</p> <p><u>Identifica, escribindo con corrección,</u> persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e <u>expón por escrito en grupo</u> por que continúan a misión de Xesús.</p>	<p><u>Describe no seu propio blog redactando con claridade, creatividade e vocabulario específico</u> os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas <u>relixións monoteístas axudándose dalgúns textos bíblicos, de materiais audiovisuais e webs.</u></p> <p><u>Relaciona por escrito con argumentos apropiados</u> as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.</p> <p><u>Identifica, escribindo e expresando con comparacións, con creatividade,</u> a persoas que actualizan hoxe a misión de Xesús e <u>expón por escrito en grupo</u> por que continúan a misión de Xesús.</p>

RE R4 CCL CO 3	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p>Comprende e interpreta só de forma eventual, a pesar de darlle axuda, que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa</p> <p>Sen destacar trazos significativos, expresa os rasgos do Mesías sufrinte e o Mesías político.</p> <p>Compara oralmente soamente con moita axuda as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p>	<p>Comprende e describe con axuda, aínda que sen detalles, que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa.</p> <p>Compara expresando de maneira sinxela os rasgos do Mesías sufrinte e o Mesías político.</p> <p>Elabora de maneira sinxela, de modo oral, as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p>	<p>Comprende, interpreta e describe con vocabulario adecuado sen necesidade de guía, que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa destacando algunhas accións e xestos e achegando exemplos.</p> <p>Compara expresando de maneira adecuada e con argumentos os rasgos do Mesías sufrinte e os Mesías político.</p> <p>Elabora con vocabulario adecuado, de modo oral identificando e clasificando as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p>	<p>Comprende, interpreta e describe usando vocabulario específico, destacando algunhas accións e xestos e achegando exemplos que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa.</p> <p>Compara oralmente de maneira adecuada, con argumentos e proporcionando exemplos os rasgos do Mesías sufrinte e o Mesías político.</p> <p>Elabora con ideas creativas e orixinais, comparando, identificando e clasificando as principais diferenzas entre a Revelación de Deus e as relixións.</p>

RE R4 CCL CE 4	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u> ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p><u>Relaciona e lee de xeito moi impreciso de forma aleatoria e, a pesar de darlle pautas guiadas,</u> de maneira comprensiva un evanxeo, identificando e describindo a misión salvífica de Xesús.</p> <p><u>Logra, únicamente con moita axuda e a pesar de proporcionarlle dicionarios e recursos,</u> persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo reconece nelas a verdade.</p> <p><u>Moi de cando en cando reconece ao ler</u> as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor.</p>	<p><u>Relaciona e lee seguindo pautas guiadas e de forma simple</u> de maneira comprensiva un evanxeo, identificando e describindo a misión salvífica de Xesús.</p> <p><u>Recoñece, con guías, a partir da lectura,</u> persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo reconece nelas a verdade.</p> <p><u>Distingue e xulga o que lee e debate</u> sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor.</p>	<p><u>Relaciona e lee con claridade,</u> de maneira comprensiva un evanxeo, identificando e describindo a misión salvífica de Xesús.</p> <p><u>Ordena de forma reflexiva e clara, achegando exemplos,</u> persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo reconece nelas a verdade.</p> <p><u>Comenta con respecto o que lee e debate</u> sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor <u>elaborando outras hipótesis.</u></p>	<p><u>Lee de forma reflexiva, sen axuda, entendendo termos difíciles e clasifica de xeito xustificado recoñecendo a partir da lectura</u> de maneira comprensiva un evanxeo, e identificando e describindo a misión salvífica de Xesús.</p> <p><u>Ordena de forma autónoma, con pensamento orixinal e coas súas palabras,</u> a lectura identificando persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo reconece nelas a verdade e diseña o seu perfil.</p> <p>Nos escritos alleos ás súas creencias, <u>distingue, xulga e comenta con respecto</u> elaborando <u>varias hipótesis</u> sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor.</p>

RE 4º CAA PA 5	Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo. ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p><u>Diseña, só con axuda e seguindo un modelo concreto o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen.</u></p> <p><u>Diferencia eventualmente e a pesar de darlle pautas só de maneira mecánica as diferentes formas de vivir a afectividade e escolle a que reconece como máis humana.</u></p>	<p><u>Analiza situacións elixindo a estratexia máis axeitada, para buscar o ben ante as eleccións que se lle ofrecen, con axuda de textos.</u></p> <p><u>Aporta, usando pautas guiadas, o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen, con argumentos escasos pero axeitados.</u></p>	<p><u>Marca e revisa o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen, explicando o seu significado con axuda de analoxías.</u></p> <p><u>Construe, sin necesidade de guía, o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen, con argumentos simples pero elaborados persoalmente, tamén busca relatos bíblicos reflexionando sobre o seu propio proceso.</u></p>	<p><u>Desenvolve con autonomía a planificación das tarefas, o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen explicando o seu significado con axuda de analoxías e aportando exemplos.</u></p> <p><u>Construe, de forma autónoma e reflexiva, estratexias de pensamento, ten o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen con argumentos elaborados de seu e con claridade buscando nova información dos relatos bíblicos e, avaliando o seu propio proceso.</u></p>

RE R4° CSC RD(traballo grup) 6	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u> ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p><u>Non favorece o traballo colectivo</u> ao non recoñecer nin <u>esforzase por comprender a novidade do Mesías</u> sufrinte como criterio de vida.</p> <p><u>Enfoca de maneira negativa as súas condutas,</u> e dificulta o traballo do grupo coa súa conduta disruptiva non tendo en conta os valores de humanidade aportados por Xesucristo.</p> <p>Non axuda a que o grupo teña mellores resultados pois non asume a súa influencia xa que <u>carece do sentido de responsabilidade para o ben da comunidade.</u></p>	<p><u>Asume as súas responsabilidades negociando co grupo</u> os prazos e obrigas dos traballos colectivos apoiándose nas distintas formas de presenza de Xesucristo que identifica no grupo.</p> <p><u>Acepta a diversidade de opinións xerando un ambiente de relación cómoda</u> por mor do que analiza de Xesús nos sacramentos.</p> <p>Promove a <u>colaboración do grupo co cumprimento das normas</u> sobre os conflitos na aula pois coñece e respecta as iniciativas eclesiais que colaboran na construción da civilización do amor.</p>	<p><u>Favorece coa súa actitude un clima propicio para o traballo grupal e a comunicación</u> cos seus iguais apoiándose nas distintas formas de presenza de Xesucristo que identifica na comunidade eclesial.</p> <p><u>Acepta a crítica constructiva na xestión de conflitos</u> por mor do que analiza de Xesús nos sacramentos e na caridade.</p> <p>Promove a <u>colaboración do grupo coas súas comunicacións</u> sobre os conflitos na aula pois coñece e respecta as iniciativas eclesiais que colaboran na construción da civilización do amor.</p>	<p><u>Comprométese cos seus iguais no traballo cooperativo e promove unha convivencia pacífica</u> apoiándose nas distintas formas de presenza de Xesucristo que identifica na sociedade e na comunidade eclesial.</p> <p><u>Aplica principios democráticos, solidariedade e respecto aos seus compañeiros</u> por mor do que analiza de Xesús nos sacramentos, na palabra de Deus e na caridade.</p> <p>Promove a <u>colaboración do grupo coas súas accións</u> sobre os conflitos na aula pois coñece e respecta as iniciativas eclesiais que colaboran na construción da civilización do amor.</p>

3.3. Perfil competencial de 2º Bach coas rúbricas correspondentes

<u>CCL</u>	<u>ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:</u>
<div data-bbox="177 477 376 555" style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-bottom: 10px;"><u>Destrezas:</u></div> <p data-bbox="172 600 304 667"><u>Expresión oral,EO</u></p> <p data-bbox="172 707 316 775"><u>Expresión escrita,EE</u></p> <p data-bbox="172 815 347 882"><u>Comprensión oral,CO</u></p> <p data-bbox="172 922 347 990"><u>Comprensión escrita,CE</u></p>	<p data-bbox="419 405 1337 472">RE1.1.1 Comprende e respecta o significado bíblico da afirmación “home e muller os creou”.</p> <p data-bbox="419 479 1426 546">RE1.2.1 Coñece e explica os diferentes problemas bioéticos relacionados coa orixe, o desenrolo e o final da vida.</p> <p data-bbox="419 553 1426 620">RE1.2.2 Posúe argumentos para defender ou dar razóns, dende a posición cristián, ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.</p> <p data-bbox="419 627 1302 660">RE2.1.1 Descubre e valora o sentido humanizador que ten o traballo.</p> <p data-bbox="419 667 1337 734">RE2.2.1 Propón proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</p> <p data-bbox="419 775 1362 842">RE3.1.1 Selecciona, estuda e expón a biografía dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica.</p> <p data-bbox="419 882 1391 949">RE4.1.1 Nomea e explica situacións históricas nas que a Igrexa defendiu con radicalidade ao ser humano e xustifica a elección realizada.</p>

<u>CSC</u>	<u>ESTÁNDARES RELACIONADOS CON ESA COMPETENCIA:</u>
<div data-bbox="183 483 397 593" style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-bottom: 10px;"> <u>Destrezas:</u> </div> <u>Educación cívica e constitucional,EC</u> <u>Relación cos demais,RD (Aquí está “Traballo en grupo”)</u> <u>Compromiso social,CS</u>	<p>RE1.1.1 Comprende e respecta o significado bíblico da afirmación “home e muller os creou”.</p> <p>RE1.2.2 Posúe argumentos para defender ou dar razóns, dende a posición cristián, ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.</p> <p>RE2.1.1 Descubre e valora o sentido humanizador que ten o traballo.</p> <p>RE2.2.1 Propón proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</p> <p>RE3.1.1 Selecciona, estuda e expón a biografía dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica.</p> <p>RE4.1.1 Nomea e explica situacións históricas nas que a Igrexa defendiu con radicalidade ao ser humano e xustifica a elección realizada.</p>

RE_R2°BACH_CCL_EO_1	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u> ↓		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p><u>Segue con axuda un esquema de intervención elaborado previamente para explicar a afirmación “home e muller os creou”.</u></p> <p><u>Desvíase e non retoma o fío do discurso para defender ou dar razóns, dende a posición cristián, ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.</u></p>	<p><u>Comenta oralmente con respecto os escritos alleos no intercambio de opinións sobre a afirmación “home e muller os creou”.</u></p> <p><u>Posúe argumentos para defender ou dar razóns, dende a posición cristián, ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.</u></p>	<p><u>Anticipa á súa audiencia o contido, elaborando unha definición persoal sobre a afirmación “home e muller os creou”.</u></p> <p><u>Expresa con concisión xuízos de valor e posúe argumentos para defender ou dar razóns, dende a posición cristián, ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase e nos medios de comunicación, marcando con claridade as transicións entre as partes e logrando a complicidade do público para usar coloquialismos ou expresións informais para facerse entender.</u></p>	<p><u>Selecciona o nivel de especificación máis adecuado para o seu discurso -conducindo cun léxico especializado- e expresándose persoalmente sobre a afirmación “home e muller os creou”.</u></p> <p><u>Define con palabras persoais, respectando o tempo que precisan as outras persoas na exposición dos seus argumentos, dando razóns, dende a posición cristián, ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase e nos medios de comunicación, elixindo o mellor momento para facer uso da súa quenda de palabra con concisión.</u></p>

RE R 2ºBACH CCL EE 2	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u>		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p><u>Non usa un léxico específico</u> nin orde cunha estrutura de <u>argumentos</u> ao escribir sobre os diferentes problemas bioéticos relacionados coa orixe, o desenvolvemento e o final da vida.</p> <p><u>Redacta por escrito sen coherencia só o evidente, e a pesar de darlle pautas, un proxecto que podería levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</u></p>	<p><u>Articula</u> con marcadores textuais variados, cun <u>léxico preciso</u> e usa con <u>propiedade</u> locucións e frases feitas ao escribir sobre os diferentes problemas bioéticos relacionados coa orixe, o desenvolvemento e o final da vida.</p> <p><u>Describe por escrito de forma básica, pero clara</u> un proxecto ou solución que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</p>	<p>Informándose previamente con rigor sobre os diferentes problemas bioéticos relacionados coa orixe, o desenvolvemento e o final da vida escribe con claridade e orde as secuencias temporais dos sucesos observados, <u>segundo para iso modelos de distintos xéneros</u> como o xornalístico ou o narrativo, e escribindo varias alternativas para asegurarse do seu sentido.</p> <p><u>Relaciona e escribe de forma coherente</u> proponendo dous proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</p>	<p><u>Utiliza os diversos procedementos de citas</u> para distinguir o texto propio do alieo e escribe de maneira razoada as consecuencias que se derivan dos diferentes problemas bioéticos relacionados coa orixe, o desenvolvemento e o final da vida.</p> <p><u>Relaciona por escrito con argumentos apropiados</u> proponendo tres proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</p>

RE R2ºBACH_CCL_CO_3	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo</u>		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p><u>Con axuda distingue sen destacar, a través de fontes orais, os diferentes métodos de coñecer o sentido humanizador que ten o traballo.</u></p> <p><u>Logo de ver un fragmento de película ou un vídeo, comprendendo os trazos da vida monástica sen destacar o seu significado, identifica a súa influencia na organización social e na vida laboral.</u></p>	<p><u>A través de diversas fontes orais e audiovisuais, comparándoas entre si con exemplos sinxelos, identifica aspectos da realidade nos que descubre o sentido humanizador que ten o traballo.</u></p> <p><u>Logo de ver un fragmento de película ou un vídeo, comprendendo os trazos da vida monástica destacando o seu significado identifica a súa influencia na organización social e na vida laboral.</u></p>	<p><u>Identifica, a través de fontes orais da sociedade actual e pasada comparándoas con analoxías, os diferentes aspectos da realidade nos que descubre e valora o sentido humanizador que ten o traballo.</u></p> <p><u>Logo de ver un fragmento de película ou un vídeo, comprendendo os trazos da vida monástica, reproduce con outra expresión a súa influencia na organización social e na vida laboral.</u></p>	<p><u>Identifica, a través de fontes orais comparándoas con analoxías e con outras fontes, os diferentes aspectos da realidade nos que descubre, valora e xustifica o sentido humanizador que ten o traballo.</u></p> <p><u>Logo de ver un fragmento de película ou un vídeo, comprendendo os trazos da vida monástica, expón creativamente a súa influencia na organización social e na vida laboral.</u></p>

RE_R2ºBACH_CCL_CE_4	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u>		
<u>Calificación 0-4</u>	<u>Calificación 5-6</u>	<u>Calificación 7-8</u>	<u>Calificación 9-10</u>
<p><u>Investiga cometendo erros de interpretación, a biografía dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica.</u></p> <p><u>Cualifica con pouca variedade de léxico</u> as situacións históricas nas que a Igrexa defendiu con radicalidade ao ser humano e non as contrasta con outras situacións.</p>	<p><u>Selecciona e estuda</u> a biografía dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica.</p> <p><u>Cualifica con vocabulario coherente</u>, demostrando que entendeu textos, as <u>situacións históricas</u> nas que a Igrexa defendiu con radicalidade ao ser humano <u>contrastándoas</u> con outras situacións.</p>	<p><u>Selecciona, estuda e expón</u> a biografía dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica, <u>simplificando a súa estrutura sintáctica para lograr unha comprensión máis eficaz.</u></p> <p><u>Cualifica con vocabulario técnico</u>, seleccionando textos de situacións históricas nas que a Igrexa defendiu con radicalidade ao ser humano e <u>xustifica a elección realizada.</u></p>	<p><u>Selecciona, estuda, expón e interpreta</u> a biografía dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica, <u>reconstruíndo</u> as <u>informacións implícitas</u> a partir da análise do seu contexto e dos <u>aspectos lingüísticos e conceptuais.</u></p> <p><u>Cualifica textos con vocabulario específico facendo notar semellanzas e diferenzas</u> de situacións históricas nas que a Igrexa defendiu con radicalidade ao ser humano e <u>xustifica a elección realizada.</u></p>

RE R2ºBACH CAA PA 5	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u>		
Calificación 0-4	Calificación 5-6	Calificación 7-8	Calificación 9-10
<p><u>Precisa axuda para empregar destrezas de pensamento como comparar e contrastar, clasificar, predicir, xerar posibilidades, analizar causas e efectos, e avanzar na aprendizaxe autónoma sobre o criterio ético que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</u></p> <p><u>Na súa propia aprendizaxe precisa pautas para tomar decisións, aclarar suposicións, determinar a fiabilidade das ideas, reflexionar sobre as partes e o todo, ao seleccionar a biografía dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica.</u></p>	<p><u>Persiste nunha tarefa que require reflexión, manexa a impulsividade na toma de decisións, expoñendo novas cuestións de maneira creativa na súa propia aprendizaxe e propón proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</u></p> <p><u>Actúa de maneira flexible e independente e asume riscos responsables ao seleccionar a biografía dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica.</u></p>	<p><u>Analiza os factores que facilitan e limitan a súa aprendizaxe como coñecementos previos, capacidades, personalidade, recompilando para iso evidencias que documentan a súa propia aprendizaxe sobre proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</u></p> <p><u>Revisa o seu estilo de aprendizaxe, motivación, hábitos e estilo de pensamento para reaxustar a selección e estudo dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica.</u></p>	<p><u>Planifica e guía o seu pensamento aplicando as habilidades persoais e ferramentas que ten dispoñibles sobre a súa propia aprendizaxe para lograr un resultado satisfactorio e así aprende, acepta e respecta que o criterio ético nace do recoñecemento da dignidade humana.</u></p> <p><u>Combina hábitos da mente, destrezas de pensamento e estratexias de reflexión ao seleccionar e expoñer o estudo dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica.</u></p>

RE R2ºBACH CSC RD (traballo grup) 6	<u>Grao mínimo para considerar que o alumno acadou o mínimo.</u>		
<u>Calificación 0-4</u>	<u>Calificación 5-6</u>	<u>Calificación 7-8</u>	<u>Calificación 9-10</u>
<p><u>Non favorece o traballo colectivo</u> ao mostrar conductas <u>negativas para defender ou dar razóns, dende a posición cristián, ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.</u></p> <p><u>Non axuda a que o grupo teña mellores resultados</u> cando este se <u>propón proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</u></p>	<p><u>Valora</u> as achegas das <u>persoas na cooperación atendendo ás súas necesidades para traballar en grupo</u> na <u>identificación de razóns, dende a posición cristián, ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.</u></p> <p><u>Aplicando situacións de cooperación e estratexias de cohesión interna elabora en grupo un material audiovisual no que se propón proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</u></p>	<p><u>Participa en estratexias de negociación, conciliación ou mediación, autorregulándose na xestión de conflitos e nas situacións de confrontación para traballar en grupo</u> na <u>identificación e diferenzación, dende a posición cristián, ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.</u></p> <p><u>Comparte no grupo os elementos propios de diversas culturas, comparándoas críticamente, e participa activamente elaborando un material audiovisual colectivo</u> no que se <u>propón proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</u></p>	<p><u>Guiando as súas interaccións desde a defensa crítica dos valores da cultura de paz, da convivencia positiva, dos principios democráticos e dos dereitos humanos, traballa en grupo</u> na <u>identificación, diferenzación e argumentación, dende a posición cristián, ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.</u></p> <p><u>Coopera con estratexias de cohesión interna fortalecendo o grupo</u> para <u>xerar un ambiente emocional máis seguro e propicio no desenvolvemento das persoas ao elaborar un material audiovisual colectivo onde compara críticamente elementos propios de diversas culturas propoñendo proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</u></p>

3.4. Anexo: Rúbrica de blog

	<u>9-10</u>	<u>7-8</u>	<u>5-6</u>	<u>0-4</u>
<u>Contidos</u>	<u>O blog recolle todas as actividades feitas na clase</u>	<u>O blog recolle a maior parte das actividades.</u>	<u>O blog recolle somentes algunhas das actividades.</u>	<u>O blog recolle poucas das actividades.</u>
<u>Reflexións</u>	<u>Todas as actividades se expoñen cunhas moi boas reflexións.</u>	<u>A maior parte das actividades se expoñen cunhas boas reflexións.</u>	<u>Algunhas das actividades teñen reflexións suficientemente boas.</u>	<u>Hay moi poucas reflexións e son moi pouco boas.</u>
<u>Rutinas de Pensamento</u>	<u>Todas as reflexións teñen unha rutina de pensamento e están ben realizadas.</u>	<u>A maior parte das reflexións teñen unha rutina de pensamento e están ben realizadas.</u>	<u>Algunhas das reflexións teñen unha rutina de pensamento e están ben realizadas.</u>	<u>Moi poucas das reflexións teñen unha rutina de pensamento e non están ben.</u>
<u>Escritura</u>	<u>O blog non ten faltas de ortografía e a escritura está coidada.</u>	<u>O blog ten Alguna falta de ortografía e a escritura non está coidada.</u>	<u>O blog ten moitas faltas de ortografía e non se entende ben o contido.</u>	<u>O blog non se entende e está infestado de faltas de ortografía.</u>
<u>Presentación</u>	<u>O blog e actividades teñen unha presentación moi coidada.</u>	<u>A presentación é boa.</u>	<u>A presentación non é boa.</u>	<u>Ten unha presentación moi mala.</u>
<u>Creatividade</u>	<u>O formato do blog é moi creativo e innovador.</u>	<u>O formato do blog é creativo e innovador.</u>	<u>O formato do blog é pouco creativo e innovador.</u>	<u>O formato do blog é moi pouco creativo e innovador.</u>

4. Concreción dos obxectivos para cada curso

Será no apartado seguinte (o número catro) desta programación onde fagamos a correspondencia entre estándares de aprendizaxe, temporalización, grao mínimo e procedementos e instrumentos de avaliación para cada curso da nosa materia. Na normativa que sinalamos no primeiro apartado especifica que para este apartado número tres se faga *de ser o caso* polo que neste apartado somentes facemos referencia os obxectivos que aparecen no **Decreto 86/2015, do 25 de xuño para cada unha das dúas etapas:**

OBXECTIVOS DA ESO

A ESO contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.

- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
- m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.
- n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
- o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

OBXECTIVOS DO BACHARELATO

O BACHARELATO contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
- b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego. m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

5. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: a) Temporalización, b) Grao mínimo, c) Procedementos e instrumentos de avaliación.

Neste apartado imos elaborar, para cada nivel de 2ºESO, 4ºESO e 2ºBAC.

Na primeira columna especificamos cada estándar de aprendizaxe (de agora en adiante EA e co seu código correspondente) dos xa referidos no perfil competencial.

Na segunda columna especificamos a avaliación ou avaliacións nas que se vai traballar ese EA marcando cunha *equis* (x)

Na terceira columna indicamos o grao mínimo de consecución do EA necesario para superar a materia. Ese grao mínimo é o que xa está exposto nas rúbricas do apartado segundo.

Nunha cuarta columna aparecen os procedementos e instrumentos de avaliación que imos empregar para avaliar ese EA. Nos procedementos de avaliación recolleamos todos os métodos que fan posible contrastar o grao de aprendizaxe da materia tendo en conta os diferentes elementos que constitúen o currículo. Os métodos agrúpamolos en catro grandes bloques: **técnicas de observación sistemática, análise de producións dos alumnos, intercambios orais e probas específicas.** Estes métodos, á súa vez, poden ser: Traballos propostos, caderno de clase, rexistros anecdóticos, escalas de observación, investigacións, textos, producións orais, plásticas ou musicais ou doutra natureza, tarefas de aplicación e síntese, exposición dun tema, cuestionarios, etc. ***Nas táboas o símbolo en forma de cadrado indica o procedemento mentres que o asterisco indica o instrumento de avaliación.***

SEGUNDO DE ESO						
ESTÁNDARES		1ª AV.	2ª AV.	3ª AV.	GRAO MÍNIMO	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
RE1.1.1	1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación aos outros seres vivos.		x	x	O especificado na rúbrica <u>RE R2º CCL EO 1</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Proc: Análise da produción dos alumnos.</u> *<u>Instr: Caderno de clase/blog.</u>
RE1.2.1	2.1 Distingue e debate, de forma xustificada e respetuosa, a orixe do ser humano.	x	x		O especificado na rúbrica <u>RE R2º CCL CO 3</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Proc: Intercambios orais cos alumnos.</u> *<u>Instr: Guión de entrevista para comunicación verbal planificada.</u>
RE1.3.1	3.1 Valora, en situacións do seu entorno, a dignidade de todo ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc.	x	x		O especificado na rúbrica <u>RE R2º CAA PA 5</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Probas específicas</u> * <u>Exposición de un tema.</u>
RE1.4.1	4.1 Clasifica accións do ser humano que respecta ou destrúen a creación. Cambios para potenciar os dereitos humanos, a convivencia, o progreso e a paz.	x	x	x	O especificado na rúbrica <u>RE R2º CSC RD(traballo grup) 6</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Cuestionario.</u> * <u>Cuestionarios.</u>

RE1.4.2	<u>4.2 Diseña en pequeno grupo un plan de colaboración co seu centro educativo no que se inclúan ao menos cinco necesidades e as posibles solucións que o propio grupo levaría a cabo.</u>	x			O especificado na rúbrica <u>RE R2° CSC RD(traballo grup) 6</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> * <u>Investigación en Internet.</u>
RE2.1.1	<u>1.1 Busca e escolle persoaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza neles a resposta de fe.</u>	x	x	x	O especificado na rúbrica <u>RE R2° CCL CO 3</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> * <u>Traballo de explicación e síntese.</u>
RE2.3.1	<u>3.1 Identifica, clasifica e compara as características fundamentais dos Libros Sagrados mostrando interese pola súa orixe divina.</u>	x	x		O especificado na rúbrica <u>RE R2° CCL EE 2</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> * <u>Producción oral.</u>
RE2.4.1	<u>4.1 Le, localiza e esquematiza os criterios recollidos na Dei Verbum en torno á interpretación da Biblia, valorándoos como necesarios.</u>	x		x	O especificado na rúbrica <u>RE R2° CCL CE 4</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Observación sistemática.</u> *<u>Rexistro da ausencia ou presenza dun determinado rasgo, conduta ou secuencia de accións.</u>
RE2.5.1	<u>5.1 Distingue e sinala en textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica, xustificando no grupo a selección dos textos.</u>	x	x		O especificado na rúbrica <u>RE R2° CCL CE 4</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> *<u>Valoración dos resumos.</u>

RE2.5.2	<u>5.2 Coñece e xustifica por escrito a existencia nos Libros Sagrados do autor divino e o autor humano.</u>	x	x		O especificado na rúbrica <u>RE R2° CCL EE 2</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> *Xogos de simulación e dramáticos.
RE3.1.1	<u>1.1 Coñece e describe as características do Deus cristián.</u>	x		x	O especificado na rúbrica <u>RE R2° CCL CE 4</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Probas específicas.</u> *Proba aberta na que o alumno ten que <u>construir as respostas.</u>
RE3.1.2	<u>1.2 Le relatos mitolóxicos, localiza rasgos das divinidades das relixions politeístas e contrástaos coas características do Deus cristián.</u>	x	x	x	O especificado na rúbrica <u>RE R2° CCL CE 4</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Probas específicas.</u> *Proba específica con <u>preguntas moi concretas.</u>
RE3.2.1	<u>2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro para acadar a súa identidade a semellanza de Deus.</u>	x			O especificado na rúbrica <u>RE R2° CCL EE 2</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Probas específicas.</u> *Exposición dun tema.
RE3.3.1	<u>3.1 Elabora materiais onde se expresan os momentos importantes da Historia da Salvación e relacións coas verdades de fe formuladas no Credo.</u>		x	x	O especificado na rúbrica <u>RE R2° CAA PA 5</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Probas específicas.</u> *Proba específica con <u>preguntas moi concretas e opcións de resposta fixa para que o alumnos escolla, sinale ou complete con termos nareados</u>

RE3.4.1	<u>4.1 Clasifica as verdades de fe contidas no Credo e explica o seu significado.</u>	x	x		O especificado na rúbrica <u>RE R2° CCL EE 2</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> * <u>Valoración dos resumos.</u>
RE4.1.1	<u>1.1 Localiza no mapa os lugares de orixe das primeiras comunidades cristiás e describe as súas características.</u>		x	x	O especificado na rúbrica <u>RE R2° CCL EO 1</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> * <u>Xogos de simulación e dramáticos.</u>
RE4.1.2	<u>1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de S. Paulo e explica coas súas verbas a difusión do Cristianismo no mundo pagano.</u>	x	x		O especificado na rúbrica <u>RE R2° CCL CO 3</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Probas específicas.</u> * <u>Proba aberta na que o alumno ten que construír as respostas.</u>

5.3. Concreción para 4º ESO.

CUARTO DE ESO					
ESTÁNDARES	1ª AV.	2ª AV.	3ª AV.	GRAO MÍNIMO	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
<u>RE1.1.1</u> <u>Identifica e clasifica os rasgos principais (ensinanza, comportamento e culto) nas relixións monoteístas.</u>		x	x	<u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4º CCL EE 2</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Proc: Análise da produción dos alumnos.</u> * <u>Instr: Caderno de clase/blog.</u>
<u>RE. 1.1.2</u> <u>Busca información e presenta ao grupo as respostas das diferentes relixións ás preguntas de sentido.</u>				<u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4º CCL EE 2</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Proc: Intercambios orais cos alumnos.</u> *<u>Instr: Guión de entrevista para comunicación verbal planificada.</u>

<p><u>RE 1.2.1</u> <u>Razoa por que a Revelación é a plenitude da experiencia relixiosa.</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>		<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4° CCL CO 3</u></p>	<p>□ <u>Probas específicas</u> * <u>Exposición de un tema.</u></p>
<p><u>RE1.2.2</u> <u>Analiza e debate as principais diferencias entre a Revelación de Deus e as relixións.</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>		<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4° CSC RD(traballo grup) 6</u></p>	<p>□ <u>Probas específicas</u> * <u>Exposición de un tema.</u></p>
<p><u>RE2.1.1</u> <u>Identifica, analiza e Identifica e aprecia a fidelidade permanente de Deus que atopa na historia de Israel.</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4° CAA PA 5</u></p>	<p>□ <u>Cuestionario.</u> * <u>Cuestionarios.</u></p>
<p><u>RE 2.1.2</u><u>Toma conciencia e agradece os momentos da súa historia nos que reconece a fidelidade de Deus.</u></p>				<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4° CAA PA 5</u></p>	<p>□ <u>Observación sistemática.</u> *<u>Análise sistemático das tarefas realizadas na clase.</u></p>

<u>RE2.2.1</u> <u>Identifica,</u> <u>clasifica e</u> <u>compara os rasgos</u> <u>do Mesías sufrinte</u> <u>e o Mesías</u> <u>político.</u>	<u>x</u>		<u>x</u>	<u>O especificado na</u> <u>rúbrica</u> <u>RE R4° CCL CO 3</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> * <u>Investigación en Internet.</u>
<u>RE3.1.1</u> <u>Localiza,</u> <u>seleciona e</u> <u>argumenta, en</u> <u>textos evanxélicos,</u> <u>a chamada de</u> <u>Xesús.</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>O especificado na</u> <u>rúbrica</u> <u>RE R4° CCL EO 1</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> * <u>Traballo de explicación e síntese.</u>
<u>RE3.2.1</u> <u>Le de maneira</u> <u>comprensiva un</u> <u>evanxeo,</u> <u>identifica e</u> <u>describe a misión</u> <u>salvífica de</u> <u>Xesús.</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>O especificado na</u> <u>rúbrica</u> <u>RE R4° CCL CE 4</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Observación sistemática.</u> * <u>Análise sistemático das tarefas realizadas na clase.</u>
<u>RE3.2.2</u> <u>Busca e</u> <u>identifica persoas</u> <u>que actualizan</u> <u>hoxe a misión de</u> <u>Xesús e expón en</u> <u>grupo por que</u> <u>continúan a</u> <u>misión de Xesús.</u>	<u>x</u>	<u>x</u>		<u>O especificado na</u> <u>rúbrica</u> <u>RE R4 CCL EE 2</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> * <u>Producción oral.</u>

<p><u>RE4.1.1</u> <u>Elabora xuízos a partir de testemuñas que exemplifiquen unha forma nova de usar a razón e a liberdade e de expresar a afectividade.</u></p>	<p><u>x</u></p>		<p><u>x</u></p>	<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4° CCL EO 1</u></p>	<p>▫ <u>Observación sistemática.</u></p> <p>* <u>Rexistro da ausencia ou presenza dun determinado rasgo, conduta ou secuencia de accións.</u></p>
<p><u>RE4.1.2</u> <u>Adquire o hábito de reflexionar buscando o ben ante as eleccións que se lle ofrecen.</u></p>		<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4° CAA PA 5</u></p>	<p>▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u></p> <p>* <u>Valoración dos resumos.</u></p>
<p><u>RE4.1.3</u> <u>É conscente das diferentes formas de vivir a afectividade e escolle a que reconece como máis humana.</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>		<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE 4° CAA PA 5</u></p>	<p>▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u></p> <p>* <u>Xogos de simulación e dramáticos.</u></p>

<u>RE4.2.1</u> <u>Identifica persoas que son autoridade na súa vida e explica cómo reconece nelas a verdade.</u>			<u>x</u>	<u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4° CCL CE 4</u>	<u>Probas específicas.</u> * <u>Proba aberta na que o alumno ten que construír as respostas.</u>
<u>Re4.2.2 Reconece e valora na Igrexa as diferentes figuras que son autoridade, polo servizo e a testemuña que ofrecen.</u>				<u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4° CCL CE 4</u>	<u>Probas específicas</u> <u>*Exposición de un tema.</u>
<u>RE4.2.3 Localiza e xustifica tres acontecementos da historia nos que a Igrexa defendeu a verdade do ser humano.</u>				<u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4° CCL EO 1</u>	<u>Análise da produción dos alumnos.</u> <u>*Investigación en Internet.</u>

<u>RE4.3.1</u> <u>Investiga e debate sobre as iniciativas eclesiais do seu entorno que colaboran na construción da civilización do amor.</u>			<u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R4° CSC RD(traballo grup) 6</u>	▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> <u>*Investigación en Internet.</u>
---	--	--	---	--

5.4. Concreción para 2º Bacharelato.

SEGUNDO DE BACHARELATO					
ESTÁNDARES	1ª AV.	2ª AV.	3ª AV.	GRAO MÍNIMO	PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
<u>RE1.1.1</u> <u>Comprende e respecta o significado bíblico da afirmación “home e muller os creou”.</u>		x	x	<u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE_R2ºBACH_CCL_EO_1</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Proc: Análise da produción dos alumnos.</u> * <u>Instr: Caderno de clase/blog.</u>
<u>RE 1.2.1</u> <u>Coñece e explica os diferentes problemas bioéticos relacionados coa orixe, o desenrolo e o final da vida.</u>	x	x		<u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE_R 2ºBACH_CCL_EE_2</u>	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <u>Proc: Intercambios orais cos alumnos.</u> * <u>Instr: Guión de entrevista para comunicación verbal planificada.</u>

<p><u>RE1.2.2</u> <u>Posúe argumentos para defender ou dar razóns, dende a posición cristián, ante situacións reais ou supostas que se propoñen na clase.</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R2ºBACH CSC RD</u> <u>(traballo grup) 6</u></p>	<p>▫ <u>Cuestionario.</u> * <u>Cuestionarios.</u></p>
<p><u>RE2.1.1</u> <u>Descubre e valora o sentido humanizador que ten o traballo.</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R2ºBACH CCL CO 3</u></p>	<p>▫ <u>Observación sistemática.</u> * <u>Análise sistemático das tarefas realizadas na clase.</u></p>
<p><u>RE2.2.1</u> <u>Propón proxectos ou solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>		<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R2ºBACH CSC RD</u> <u>(traballo grup) 6</u></p>	<p>▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u> * <u>Producción oral.</u></p>

<p><u>RE3.1.1</u> <u>Selecciona, estuda e expón a biografía dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica.</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>		<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R2ºBACH_CAA_PA_5</u></p>	<p>▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u></p> <p>* <u>Xogos de simulación e dramáticos.</u></p>
<p><u>RE3.3.1</u> <u>Aprende, acepta e respecta que o criterio ético nace do recoñecemento da dignidade humana.</u></p>	<p><u>x</u></p>		<p><u>x</u></p>	<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE_R2ºBACH_CAA_PA_5</u></p>	<p>▫ <u>Probas específicas.</u></p> <p>* <u>Exposición dun tema.</u></p>
<p><u>RE4.1.1</u> <u>Nomea e explica situacións históricas nas que a Igrexa defendiu con radicalidade ao ser humano e xustifica a elección realizada.</u></p>		<p><u>x</u></p>	<p><u>x</u></p>	<p><u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE_R2ºBACH_CCL_CE_4</u></p>	<p>▫ <u>Probas específicas.</u></p> <p>* <u>Proba específica con preguntas moi concretas e opcións de resposta fixa para que o alumnos escolla, sinale ou complete con termos pareados.</u></p>

<u>RE4.2.1</u> <u>Selecciona obras de arte, investiga sobor do autor e descubre o seu sentido relixioso.</u> <u>Elabora un material creativo que permite coñecer a eses artistas.</u>	<u>x</u>	<u>x</u>		<u>O especificado na rúbrica</u> <u>RE R2ºBACH CSC RD</u> <u>(traballo grup) 6</u>	<ul style="list-style-type: none">▫ <u>Análise da produción dos alumnos.</u>* <u>Monografía.</u>
---	----------	----------	--	--	---

6. Concrecións metodolóxicas que require a materia contemplando os tres posibles escenarios.

No proceso educativo preténdese que cada alumno alcance o seu máximo desenvolvemento persoal. Para conseguilo, é preciso espertar o interese e fomentar a actitude positiva e a creatividade no traballo escolar. Na clase de relixión non resultará difícil crear este ambiente de participación, xa que o feito relixioso está aí, na vida cotiá e na historia cultural do individuo e do grupo. O profesor solicita colaboración ós alumnos: unhas veces para expoñer as súas experiencias nun diálogo vivo, outras para investigar con máis profundidade e presentar as conclusións por escrito. Na ensinanza da relixión deben empregarse tódolos métodos pedagóxicos. O estudo de casos concretos, a investigación individual ou grupal, o diálogo na clase, a exposición de temas, o análise de determinadas situacións, o debate sobre noticias impactantes, etc. Os criterios pedagóxicos serían os seguintes:

a) Partir da experiencia do alumno: O alumno posúe un conxunto de experiencias e de ideas sobre a realidade que o rodea, que deben ser empregadas como punto de partida para os seus novos aprendizaxes e coñecementos. O conectar coa experiencia do alumno espertase nel un maior interese e motivación, o cal é de gran importancia nos anos da Educación Secundaria. Ademais con iso facilitarase a adquisición de aprendizaxes significativos.

b) Conceder unha particular importancia á actividade persoal do alumno: suscitando e favorecendo o exercicio das súas facultades e das súas capacidades, o que contribúe a un aprendizaxe máis significativo e máis dinámico. Por outra parte, o feito de que se potencie o traballo persoal non significa que se reste importancia ó traballo en grupo, o que favorece o desenvolvemento da dimensión social do alumno.

c) Atender ó feito de que os alumnos son diferentes entre si. No proceso educativo deberase procurar que cada alumno alcance o seu máximo desenvolvemento persoal e exercite realmente as súas capacidades, adaptando as ensinanzas e as actividades ás posibilidades, necesidades e intereses de cada un.

d) Aplicar estratexias de exposición e de indagación; tendo en conta a importancia destas últimas xa que serven de estímulo o alumno para realizar unhas actividades de busca que poden ser moi variadas: localizar textos da Biblia, consultar unha enciclopedia ou un dicionario, buscar unha determinada información nun libro de historia ou en Internet, facer unha enquisa ou aplicar un cuestionario, recoller unha determinada información do seu entorno, etc.

e) Fomentar a creatividade e a expresión persoal do alumno: a formación relixiosa debe servir de axuda ós alumnos para a elaboración de xuízos persoais e para expresar de modo persoal e libre a súa visión cristiá da vida.

f) Establecer as bases para un diálogo coa realidade cultural nunha dobre dimensión: en primeiro lugar, dándolles a coñecer a influencia mutua entre o feito relixioso e a cultura occidental; e despois, axudándolles a xulgar e a valorar os feitos culturais (ideas, actitudes, comportamentos, etc.) á luz da fe. Neste sentido é importante destacar a importancia da interdisciplinabilidade, relacionando os coñecementos que van adquirindo nas clases de relixión cós que adquiren noutras áreas.

g) Impartir a clase de relixión nun clima que facilite a liberdade do alumno: o coñecemento da fe ofrezese, non se impón.

En canto á metodoloxía de ensino presencial seguiremos a nosa programación anual, facendo fincapé en elaborar traballos relacionados cos temas (e a súa exposición individual na aula) e actividades de autocorrección, aprender a aprender e autoestudo para asegurarse de que o alumnado acada unha maior autonomía no proceso de aprendizaxe. Este curso por mor do COVID-19 en todo momento o alumnado ten que estar distanciados e non poden compartir materiais. Somos conscientes de que este curso imos ter un gran reto: minimizar o risco de contaxio. Por iso, serán levadas a cabo todas as medidas de hixiene, organizativas e pedagóxicas do Plan COVID do noso centro. Atenderase tamén os aspectos emocionais e sociais, mediante a realización de actividades nas que se traballen as emocións .

ENSINO A DISTANCIA: (Metodoloxía alumnado con conectividade e sen conectividade)

En momentos de confinamento consideramos mellor utilizar máis unha aprendizaxe baseada na reflexión que lles ensine a contextualizar, analizar, relacionar, argumentar e converter a información en coñecementos e desenvolver destrezas do pensamento máis alá da memorización.

Este método permite identificar os problemas individuais do alumnado, xerar ideas, resolver problemas creativamente. Por iso as tarefas son seleccionadas atendendo este criterio. Para axudalos tamén animicamente e que continúen cunha certa rutina de traballo escolar pero sen sobrecargalos nin xerar máis presión as familias.

O enfoque metodolóxico baséase en catro eixos:

- Promover o desenvolvemento das competencias básicas.
- Fomentar un enfoque globalizador e interdisciplinar
- Ter en conta os coñecemento previos
- Prioriza valores de cooperación, respecto e aceptación.

Para o seguimento , recollida e resolución de dúbidas do traballo do alumnado, empregaremos principalmente a Aula virtual.

No caso de alumnado con algunhas necesidades especiais, as tarefas coordínanse co titor e seguindo as directrices do orientador.

Para o alumnado sen conectividade ou que teña dificultades de conexión, falla de equipamento, etc. Contactarase cos titores e coa dirección do centro para tratar de solventar os posibles problemas que puidera ter e axudalo.

A presente programación posibilita unha concreción didáctica que deberá partir do nivel de desenvolvemento dos alumnos e dos coñecementos previos acadados. Desta maneira posibilitará a construción de aprendizaxes significativas (aprender a aprender) mediante estratexias cognitivas que permitan modificar os esquemas previos e a aplicación de destrezas de planificación e regulación da propia actividade de aprendizaxe. Empregaremos diversas técnicas e estratexias docentes, como o fomento do traballo en equipo, a busca persoal de información complementaria, a provocación da curiosidade por coñecer acontecementos que explican en gran parte a nosa actualidade, e a creatividade que posibilite unha dimensión gratificante do esforzo que toda aprendizaxe implica.

Para iso, as actividades programadas serán o máis variadas posibles e adaptadas ao grao de desenvolvemento de cada unidade e aos diferentes niveis da clase. Destacamos as actividades iniciais como os test autoavaliativos, a técnica da choiva de ideas (brainstorm), etc., que nos permiten detectar os coñecementos previos, tanto polos propios alumnos como polo profesor, facilitándonos axustar estratexias e metodoloxías; tamén as actividades de desenvolvemento como os comentarios de textos bíblicos, teolóxicos, artigos de periódicos ou revistas; a análise de mapas e gráficos, que posibilitan a fixación espacial e temporal dos acontecementos máis importantes na Historia da Igrexa; a interpretación de cadros e outras imaxes, con máis capacidade suxerente da vida relixiosa, e o visionado de documentais e películas, que nos permiten afondar en aspectos clave da vida cristiá.

Como conclusión, consideramos importante a nivel metodolóxico:

- Formular os procesos de ensino-aprendizaxe en torno a problemas didácticos en relación cos obxectos de estudo propostos coa finalidade de incitar á curiosidade e propiciar procesos de busca e elaboración de informacións.
- Traballar con diferentes fontes de información TIC.
- Empregar unha metodoloxía dinámica, interactiva, participativa.
- Aplicar diversidade de recursos (manuais, bíblicos, audiovisuais, TIC...)
- Crear un ambiente adecuado de traballo, humano e intelectual, para o cal haberá que prever eficazmente as formas de organizar o espazo, o tempo, e o traballo individual e en equipo (moi relevante este último).
- Propiciar a elaboración, consolidación e maduración de conclusións persoais.
- Facilitar dende unha óptica de vida cristiá, a aplicación do aprendido a outras situacións e contextos para propiciar a participación dos alumnos na solución de conflitos e problemas reais.

METODOLOXÍA:

PRESENCIAL	SEMIPRESENCIAL	NON PRESENCIAL
Explicacións do profesor na aula.	Explicacións na aula nos días presenciais.	Explicacións a través das plataformas dixitais propostas pola Consellería de Educación. Cisco Webex.
Traballo dirixido en relación a U.D	Traballos e Tarefas a través da Aula Virtual e de Edixgal.	Traballos a través das plataformas corporativas, cuestionarios, resúmenes, etc.
Probas obxectivas e traballos.	Probas obxectivas, cuestionarios, resúmenes, traballos, exercicios, etc.	Probas obxectivas tipo test, resúmenes, traballos, exercicios, etc.

7. Materiais e recursos didácticos que se van empregar.

A materia observará e concretará os principios de carácter psicopedagóxico que constitúen a referencia esencial para unha formulación curricular coherente e integradora entre todas as disciplinas dunha etapa que debe respectar un carácter común á vez que respectuoso coas diferenzas individuais. Son os seguintes:

- A nosa actividade como profesores será considerada como mediadora e guía para o desenvolvemento da actividade construtiva do alumno. Terá como referente o desenvolvemento das

competencias básicas da educación básica.

- Partiremos do nivel de desenvolvemento do alumno, o que significa considerar tanto as súas capacidades como os seus coñecementos previos.
- Orientaremos a nosa acción a estimular no alumno a capacidade de aprender a aprender.
- Promoveremos a adquisición de aprendizaxes funcionais e significativas.
- Buscaremos formas de adaptación na axuda pedagóxica ás diferentes necesidades do alumnado.
- Impulsaremos un estilo de avaliación que sirva como punto de referencia á nosa actuación pedagóxica, que proporcione ao alumno información sobre o seu proceso de aprendizaxe e permita a participación do alumno no mesmo a través da autoavaliación e a coavaliación.
- Fomentaremos o desenvolvemento da capacidade de socialización e de autonomía do alumno.

Os contidos da materia preséntanse organizados en **conxuntos temáticos** de carácter analítico e disciplinar. Non obstante, estes conxuntos integraranse na aula a través de unidades didácticas que favorecerán a materialización do principio de **interdisciplinarietàad**.

Recursos didácticos a empregar

- **E-Dixgal en 2º da ESO (preferentemente o libro de la Ed.Netex)**
- **Libros de texto en 4º da ESO da editorial Edelvives**
- **No 2º de Bacharelato daremos a materia por apuntes, aínda que usaremos como referencia o libro dixital da editorial SM, de BAC.**
- Caderno persoal do alumno
- Comentarios de textos (**de forma especial en 2º de Bacharelato**)
- Documentos da Igrexa Católica (Biblia, Encíclicas, Vaticano II, etc.)
- Exercicios de valores cristiáns e humanos e participación en diferentes concursos, que se especifican nas actividades complementarias máis adiante.
- Presentacións en Power-Point en todos os cursos e especialmente no 1º e 2º de bacharelato, así como recursos on-line
- **Documentais, películas e vídeos referentes a valores e ao feito relixioso.**
- Exposición en paneis e muráis
- Revistas, diarios, información do Terceiro Mundo
- **Uso da Internet**
- Cancións e actividades musicais
- Xogos e dinámicas grupais

8. Avaliación, criterios de avaliación, criterios de cualificación e promoción do alumnado.

Entendemos a avaliación non como un exercicio final que mida os coñecementos dos alumnos, senón como un proceso mediante o cal detectamos se o alumno adquiriu as capacidades expresadas nos obxectivos (e competencias básicas no caso da E.S.O.).

Trátase, xa que logo, dunha avaliación continua, que se estende a todos os momentos da acción docente.

Nos materiais de Relixión esta avaliación continua concrétese do seguinte xeito:

As actividades iniciais de cada unidade didáctica ofrecen elementos suficientes para realizar o diagnóstico da situación dos alumnos (avaliación inicial).

As actividades de estudo inclúen numerosos exercicios que pretenden mellorar a acción docente mediante a continua observación e reflexión conxunta (avaliación formativa).

É importante insistir en que a fe do alumno non é o obxectivo da avaliación, esta haberá de respectar a intimidade da conciencia persoal, que obriga ao educador a avaliar tan só certos aspectos do ensino relixioso:

- a) Á hora de establecer os contidos a preguntar nunha proba escrita ou nun traballo haberá que valorar en igual medida a adquisición de coñecementos teórico-memorísticos procedentes das diferentes fontes como a capacidade crítica e valorativa que o alumno sexa capaz de desenvolver á hora de enfrontarse con devanditas fontes.
- b) En canto ao traballo en clase, valorarase por orde de importancia:
 - Uso e elaboración de información.
 - Que o contido se adecue ao esquema proposto.
 - A boa redacción, libre de faltas de ortografía.
 - A orde e limpeza dos traballos.
 - Sentido creativo e crítico dos alumnos.
- c) No caderno de clase o alumno ha de recoller todas as actividades propostas, así como as conclusións dos debates, postas en común, apuntes de clase, traballos persoais, realizados durante o curso. O caderno de clase entregárase ao profesor para a cualificación de cada avaliación durante o curso así como ao remate do curso.
- d) Con respecto a actitude, será conveniente avaliar se o alumno vai poñendo en práctica aquilo que é fundamental na asignatura de relixión: a adquisición de valores que son necesarios para unha convivencia respectuosa e harmónica cos demais, fortalecendo un espírito crítico e solidario.

Así pois os procedementos e instrumentos de avaliación constan dos seguintes indicadores:

1. Tarefas realizadas no aula e a través dos cine-forum e a visualización de documentais e películas.
2. Corrección do caderno de clase.
3. Traballos de clase sobre documentos escritos ou textos do libro.
4. Observación directa do alumno (atención, participación, traballo de grupos, comportamento, etc.)
5. A comprensión do tema e a expresión do mesmo.
6. Análise, síntese, interpretación, produción, resolución de problemas e o uso da información.

7. A responsabilidade, o esforzo, o respecto, o traballo en equipo, a participación, a tolerancia e a

Creatividade.

Os criterios sobre a avaliación que imos a expoñer neste apartado son os indicados pola Comisión Episcopal de Ensenanza nas resolucións seguintes:

- RESOLUCIÓN do 11 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo de Relixión Católica da Educación Secundaria Obrigatoria segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza.
- RESOLUCIÓN do 13 de febreiro de 2015, pola que se publica o currículo de Relixión Católica para Bacharelato segundo a Comisión Episcopal de Ensinanza.

CRITERIOS DE AVALIACION PARA 2º ESO

Bloque 1. O sentido relixioso do home

1. Establecer diferenzas entre o ser humano creado a imaxe de Deus e os animais.
2. Relaciona a condición de criatura coa orixe divina.
3. Explicar a orixe da dignidade do ser humano como criatura de Deus.
4. Entender o sentido e a finalidade da acción humana

Bloque 2. A revelación: Deus interveñe na historia

1. Coñecer e aceptar que Deus se revela na historia.
2. Comprender e valorar que a fe é a resposta á iniciativa salvífica de Deus.
3. Coñecer e definir a estrutura e organización da Biblia.
4. Coñecer e respectar os criterios do maxisterio da Igrexa en torno á interpretación bíblica.
5. Recoñecer na inspiración a orixe da sacralidade do texto bíblico

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

1. Mostrar interese por recoñecer o carácter relacional da Divinidad na revelación de Jesús.
2. Vincular o sentido comunitario da Trindade coa dimensión relacional humana.
3. Descubrir o carácter histórico da formulación de Credo cristián.
4. Recoñecer as verdades da fe cristina presentes no Credo.

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

1. Comprender a expansión do cristianismo a través das primeiras comunidades cristiás.
2. Xustificar que a Igrexa é unha, santa, católica e apostólica.

CRITERIOS DE AVALIACION PARA 4º ESO

Bloque 1. O sentido relixioso do home

1. Aprender e memorizar os principais trazos comúns das relixións.
2. Comparar e distinguir a intervención de Deus na historia dos intentos humanos de resposta á procura de sentido.

Bloque 2. A revelación: Deus interveñe na historia

1. Recoñecer e valorar as accións de Deus fiel ao longo da historia.
2. Comparar e apreciar a novidade entre o Mesías sufriente e o Mesías político

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

1. Descubrir a iniciativa de Cristo para formar unha comunidade que orixina a Igrexa.
2. Coñecer e apreciar a invitación de Xesús a colaborar na súa misión

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

1. Descubrir e valorar que Cristo xera unha forma nova de usar a razón e a liberdade, e de expresar a afectividade da persoa.
2. Distinguir que a autoridade está ao servizo da verdade.
3. Relacionar a misión do cristián coa construción do mundo.

CRITERIOS DE AVALIACION PARA 2º BACHARELATO

Bloque 1. ANTROPOLOXIA CRISTIANA

1. Recoñecer e apreciar o carácter sexuado da persoa e a súa importancia para construír a súa identidade.
2. Comprender e respectar os principios fundamentais da Igrexa respecto de a vida.

Bloque 2. DOCTRINA SOCIAL DA IGREXA

1. Recoñecer e apreciar o cambio que a doutrina social da Igrexa outorga á persoa e á vida.
2. Deducir as consecuencias que implica a doutrina social da Igrexa no traballo, as relacións internacionais e a economía.

Bloque 3. RELACION ENTRE A RAZON , A CIENCIA E A FE

1. Recoñecer o valor social das achegas realizadas por investigadores cristiáns.

Bloque 4. A IGREXA XERADORA DE CULTURA OA LONGO DA HISTORIA

1. Recoñecer os esforzos que a Igrexa realizou ao longo dos séculos para que se respecte a dignidade do ser humano e os seus dereitos.
2. Comprender que algunhas creacións culturais son a expresión da fe

9. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.

Para revisar o desenvolvemento da programación fixándonos nos aspectos metodolóxicos, na idoneidade dos materiais e recursos e, loxicamente, en todo proceso de aprendizaxe, faremos un rexistro tal que a interpretación dos resultados e as modificacións necesarias (se as houbera), quedarán reflectidas nas actas da reunión de Departamento e na memoria final de curso nunha táboa como a seguinte:

Lenda: 1 – pouco/nunca 2 – poucas veces 3 – case sempre 4 – moito/sempre

<u>Proxectando</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>
1. <u>A programación é clara</u>				
2. <u>Cumplíuse o programado para o trimestre</u>				
3. <u>É necesario alguna modificación na programación</u>				
<u>Desenvolvemento</u>				
1. <u>Introduzo cada novo exercicio e presento o plan de traballo explicando a súa finalidade</u>				
2. <u>Informo ao alumnado de cómo avalío cada exercicio</u>				
3. <u>Pido o material necesario para cada proposta con antelación suficiente</u>				
<u>Avaliación</u>				
1. <u>Os resultados axústanse á dinámica da clase</u>				
2. <u>O alumnado entende cómo avalío</u>				
3. <u>Flexibilizo os criterios de cualificación recollidos na programación</u>				

10. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN (Curso 2022/23)

Ó longo das avaliacións faranse principalmente traballos, actividades sobre os contidos da materia, así coma probas escritas e exercicios en formas diversas para avaliar os contidos (exercicios temáticos, traballos sobre valores cristiáns, sobre documentais, sobre películas, vídeos,...). Cada un destes será puntuado cunha nota do 1 ó 10. A nota media de todos eles constituirá o 50% da nota final da avaliación no caso da ESO, e o 60% da nota no caso do BAC.

O curso organízase en tres avaliacións que serán cualificadas cunha nota numérica enteira, a cualificación obtida será unha nota de 1 a 10, sendo a nota mínima para aprobar dun 5. Con todos os datos formarase a nota media do alumno que dará lugar a súa nota final. - **A avaliación será continua.**

Por todo o exposto, a nota do alumno calcularase segundo os parámetros seguintes:

1º. Unha ACTITUDE POSITIVA dentro da aula (atención, curiosidade, interese, realización de preguntas e exercicios, participación nos grupos...) poderase entender como un intento máis cara á comprensión dos contidos, polo que terá unha cualificación positiva **Suporá ata o 10% da nota final na ESO e no BAC). 1 Punto.**

Do mesmo xeito, unha **actitude negativa** dentro da aula, reflexará unha avaliación negativa, por entender un desinterese non so cara ós contidos senon que é tamén unha falta de respecto cara ós seus compañeiros/as, e cara ao profesor, aínda que os contidos da mesma estiveran superados suficientemente.

Si un alumno/a recibe tres chamadas de atención nunha avaliación polo seu mal comportamento ou actitude cara á materia, ós seus compañeiros, ou hacia o profesor, **comportará un 0 na nota de actitude e interese.**

Así mesmo debe cuidar de todo o material que se emprega na aula: libros, cadernos, apuntamentos, material informático...

2º. TRABALLO PERSOAL DO ALUMNO/A/CADERNO DO ALUMNO-A: Na aula o alumno traballa facendo exercicios e actividades que quedan reflectidas no caderno, tomando apuntamentos na súa libreta, facendo exercicios, redaccións, lendo as leccións, etc. Supón ata un máximo do **10% da nota. No Bac non se valorará o caderno.**

3º. PARTICIPACIÓN NA AULA: Preguntas e/ou respostas, aclaracións, suxerencias oportunas ó profesor e compañeiros. Supón ata o **10 % na nota. 1 Punto.**

4º. EXAMES CONVENCIONAIS/TRABALLOS: Faráanse exercicios escritos ou traballos sobre os contidos desenvolvidos, ou sobre valores cristiáns e humanos. **Supón ata un 50% da nota na ESO e ata o 60% no BAC.**

5º. COMPORTAMENTO: **Supón ata o 10%) 1 Punto.**

6º. PUNTUALIDADE NA ENTREGA DOS TRABALLOS: **Supón ata o (10%).** Se non se entrega o día pautado sen causa debidamente xustificada perderá o 10% da nota. 1 punto. En ningún caso, se o traballo non se entrega, se poderá superar a materia.

A nota final de Xuño será a media das tres avaliacións. Se algún alumn@ suspende máis dunha avaliación deberá facer unha proba escrita final global, podendo ser esta substituída pola entrega dun traballo segundo o acordado co profesor. Si un alumn@ copia nun exame ou plaxia un traballo dun compañeiro-a suspenderá esa avaliación, e deberá repetir ese traballo ou proba.

Para os alumnos que non promocionen en Xuño, haberá unha proba extraordinaria á que se lle aplicarán os criterios mencionados anteriormente, é dicir, poderá ser substituída por un traballo acordado polo profesor.

Criterios de cualificación según os posibles escenarios:

Ensino presencial: mantense o sistema establecido na programación xeral.

Ensino semipresencial: mantense o sistema establecido na programación xeral. As tarefas realizadas dende a casa teranse en conta, e os traballos e as actividades serán entregados de forma presencial ou telemática (preferentemente).

Ensino telemático: Non se valorará o comportamento, pero sí a realización de **actividades(20%), a actitude(10%), e a puntualidade na entrega dos traballos pasará a ter un valor do 20% da nota (ata 2 puntos)**, xa que hai que ter moi en conta que os traballos on line se entreguen en forma e prazo. **E o traballo en sí terá o valor do 50%.**

11. Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.

Nesta materia de Relixión Católica non é precisa, en xeral, ningunha avaliación ao inicio de curso posto que o alumnado que elixe voluntariamente a materia acada ao rematar o curso escolar os estándares de aprendizaxe no seu grao mínimo e posúe as competencias precisas para o curso que se inicia.

Aínda así pode ser necesario, nalgún caso de alumnado que procede doutros centros ou da Primaria, diagnosticar a situación de partida para detectar os casos nos que haxa que aplicar medidas de atención á diversidade.

Nese caso realizarase unha proba específica a principio de curso, preferentemente na primeira semana de outubro, que consistirá en probas obxectivas así como de texto incompleto, de emparellamento e de opción múltiple. A proba terá un carácter informativo e non terá validez para a avaliación e cualificación de final de curso.

Modelo de proba inicial para alumnos procedentes de Primaria ou susceptibles de medidas de atención á diversidade:

1. Di o nome das cinco relixións máis importantes que hai no mundo na actualidade.
2. Pon unha característica da vida de Xesús de Nazaret que máis te chamou a atención cando cha contaron.
3. Achégase a ti un compañeiro con un papel que pon: Mt 1, 1-5. A el parécelle unha marca de roupa pero ti sabes que é unha cita da Biblia. Explícalle que significa eso. É dicir, como se busca unha cita na Biblia.
4. Dos sete sacramentos que son: Bautismo, Confirmación, Eucaristía, Perdón ou Penitencia, Unción de enfermos, Orden Sacerdotal e Matrimonio, escribe:
 - Os que coñezas por ter asistido nalgunha igrexa a algún deles.
 - Os que ti tes recibido ou recibes actualmente.
 - Lembra o que tes estudado en cursos anteriores e contesta: **signo** que se utiliza en cada un deles (por exemplo, no bautismo se utiliza como signo, a auga) e **o significado de cada un** (por exemplo, o Orden Sacerdotal serve para que un rapaz poida ser sacerdote).
5. Escribe algo sobre a vida do santo, ou santa, ou personaxe famoso, cuxo nome coincide co teu.

12. Medidas de atención á diversidade.

1. do idioma.

Alumnado co Síndrome de Asperger. No ensino da Relixión temos o convencemento de que cada persoa é única e irrepetible polo que a atención á diversidade está sempre presente. Habitualmente ocorre que algúns alumnos teñen necesidades educativas especiais asociadas a algún tipo de discapacidade física ou mental, outros necesitan axudas técnicas e outros están máis adiantados nas súas calidades requirindo ensinanzas alternativas para satisfacer as súas posibilidades en toda plenitude.

En todo caso seguiranse as directrices que marque o Plan de Atención á Diversidade do Centro.

Evidentemente traballaremos parellos co diagnóstico psicolóxico e pedagóxico en estreita relación co Departamento de Orientación do Centro e en sintonía cos profesores compañeiros de Pedagogía Terapéutica.

O alumnado de calquera das problemáticas deberá amosar un mínimo interese por acadar os estándares de aprendizaxe e poñer o esforzo do que sexa capaz así como unha actitude correcta fronte á materia, ao profesorado e aos compañeiros.

Máis concretamente, por experiencia de cursos anteriores, pódensenos presentar os seguintes casos:

1. Alumnado inmigrante con descoñecemento
2. Alumnado con TDH.
3. Alumnado con síndromes do espectro autista.
4. Alumnado con dificultades de comprensión.
5. Alumnado con problemas de psicomotricidade.
6. Alumnado con dificultades de visión espacial.
7. Alumnado fortemente desmotivado ou fortemente motivado.
8. Alumnado con problemáticas emocionales

Neses casos aplicaremos as seguintes medidas:

- Facer sentar ao alumno no lugar máis axeitado da aula dacordo ás súas necesidades psicomotrices, auditivas, visuais ou de calquera outro tipo.
- Adaptar os criterios de corrección.
- Tutorizalo con algún outro alumno cuxas calidades sociais e destrezas o permitan.
- Valorar e agradecer publicamente os seus acertos e minimizar os erros.
- Atraer e manter a súa atención e motivación con frecuentes chamadas de atención.
- Darlle máis tempo para realizar as tarefas.
- Empregar Internet sempre que o alumno poida usar a rede para facer traducións, realizar actividades motivadoras e correctoras ou traballar en grupo.

- Insistir na colaboración coa Titoría, co Departamento de Orientación e coa familia nos casos máis reincidentes e incontrolable

13. Actividades complementarias e extraescolares programadas para cada curso.

Actividade a realizar	Obxectivos fundamentais en conexión cos estándares de aprendizaxe.	Data e duración	Lugar e competencias clave.	Alumnado de Relixión (cursos)
Concurso de Postais de Nadal	<u>Celebrar e manifestar os temas propios destas datas do Nadal.</u>	<u>Decembro de 2022.</u>	<u>No propio centro.</u> <u>CCL</u> <u>CMCCT</u> <u>CAA</u> <u>CCEC</u>	<u>Todos os alumnos-as matriculados no Ies</u>
Celebración do Entroido Solidario	<u>Dentro do tema dos valores cristiáns (austeridade, gratuidade e sinxeleza) e para observar que noutras partes do mundo as condicións de vida son moito peores que as nosas.</u> <u>Contribuír a axudar a Cáritas.</u> <u>Recadar fondos para donar a Cáritas.</u>	<u>Días 13 e 14 de febreiro de 2023, luns e martes.</u>	<u>No propio centro.</u> <u>CCL</u> <u>CMCCT</u> <u>CAA</u> <u>CCEC</u>	<u>Alumnos-as matriculados na materia de Relixión Católica no presente curso escolar.</u>
Concurso de Debuxo sobre o Nadal de Begonte.	<u>Celebrar e manifestar os temas propios destas datas do Nadal.</u>	<u>Decembro de 2022.</u>	<u>Begonte (Lugo)</u> <u>CCL</u> <u>CMCCT</u> <u>CAA</u> <u>CCEC</u>	<u>Para todos os alumnos-as do matriculados no IES.</u>
Concurso: ¿Qué es un Rey para tí?	<u>Mentalizar aos alumn@s da importancia das nosas institucións.</u>	<u>Febreiro 2023</u>	<u>CAA</u> <u>CCEC</u> <u>CCL</u>	<u>Para tod@s os alumn@s interesad@s.</u>

1º da ESO 2º ESO	<u>Dar a coñecer o patrimonio histórico-artístico da vila de Samos e a súa provincia.</u> <u>Saída a Samos (Lugo), visitando o Mosteiro de Samos, a súa Igrexa, a Capela do Ciprés e a casa do Concello.</u>	Primeiro trimestre.	Samos (Lugo) <u>CCL</u> <u>CAA</u> <u>CCEC</u>	<u>Alumnado de 1º y 2º da ESO matriculado en Relixión</u>
3º ESO	<u>Dar a coñecer o patrimonio histórico-artístico de Lugo.</u> <u>Catedral de Lugo, Museo diocesano e subida ás Torres.</u>	<u>Abril 2022</u>	<u>Viveiro</u> <u>CCL</u> <u>CAA</u> <u>CCEC</u>	<u>Alumnado de 3º ESO matriculado en Relixión.</u>
4º ESO	<u>Dar a coñecer o patrimonio histórico-artístico-relixioso de Mondoñedo, Catedral, e Basílica de San Martiño en Foz.</u>	<u>Maió 2022</u>	<u>Mondoñedo-Foz</u> <u>CAA</u> <u>CCL</u>	<u>Alumnado matriculado en Relixión.</u>
1º e 2º BAC	<u>Dar a coñecer o noso patrimonio histórico-artístico-relixioso. Etapa do Camiño de Santiago desde o Monte do Gozo á Catedral de Santiago.</u>	Primeiro trimestre.	<u>Tramo dunha ruta do camiño a Santiago. Visita á Catedral.</u> <u>Arte relixiosa.</u>	Alumnado matriculado en Relixión.

--	--	--	--	--

Suliñar que o ano 2022 é Ano Santo, e o Departamento de Relixión propón dar a coñecer aos alumn@s ao longo dos vindeiros cursos, máis información sobre este apaixonante tema, no que está imbuída a historia e a cultura de Galicia, así como tamén a de España e Europa.

Engadiranse á programación aquelas visitas que poidan xurdir en función das circunstancias e dos acontecementos.

14. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora. Para a recollida de información e análise de datos propoñemos o modelo de rúbrica seguinte.

AVALIACIÓN: 1ª / 2ª / ORDINARIA XUÑO														
RESULTADOS	Curso anterior			Curso actual			Observacións sobre o alumnado suspenso	1	2	3	4			
	Nº alu	% A	% S	Nº alu	% A	% S	Escoita con atención as explicacións e orientacións							
							Amosa dificultades de comprensión							
	Comentario:						Amosa dificultades de psicomotricidade fina							
							Trae o material							
							Realiza os exercicios na clase							
							É autor/a dos traballos que presenta							
							Pregunta cando non entende							
							Fala a destempo e molesta aos compañeiros/as							
							1: Nunca; 2: Poucas veces; 3: Con frecuencia; 4: Sempre							
ANÁLISE DA PROGRAMACIÓN	Elemento		Cúmrese				Motivo polo que non se cumpríu							
			SI	NON										
	Contidos													
	Metodoloxía													
	Recursos e materiais													
	Instrumentos de avaliación													
Criterios de cualificación														
MODIFICACIÓNS	Elemento		Replanteamento											
	Contidos													
	Metodoloxía													

	<u>Recursos e materiais</u>	
	<u>Instrumentos de avaliación</u>	
	<u>Criterios de cualificación</u>	

15. Outros apartados a cumprimentar de cara aos plans e proxectos de centro:

15.1. Accións de contribución ao plan de convivencia.

Na contribución ó Plan de convivencia esta materia de Relixión Católica ten moitísimo que aportar desde os valores que promove que contribúen ao desenvolvemento do pensamento diverxente e así, ofrecendo múltiples solucións a un único problema, axuda ao alumnado a que, fronte a opinións e producións alleas, vaia desenvolvendo, pouco a pouco, actitudes de empatía, respecto, comprensión e solidariedade.

En todo momento este departamento de Relixión seguirá as pautas do Plan de Convivencia do Centro así como as indicacións do Departamento de Orientación e das Titorías participando activamente.

Independentemente diso traballará constantemente aspectos propios da educación para a Paz, o respecto da Natureza e a solidariedade. escoitar con calma e tolerancia as preguntas e opinións dos compañeiros/as axudará a tomar conciencia de que actitudes disruptivas e insolidarias perxudican a todos. Traballar en grupo aportando pareceres, compartindo medios materiais e inmateriais amosará unha visión do que implica ser sociedade democrática e como comportamentos individuais repercuten positiva ou negativamente no traballo colectivo.

Na aula de Relixión é onde se debe medrar máis que en ningunha outra materia nun clima de convivencia real afastado de egoísmos e actitudes insolidarias. A interiorización de normas da Relixión contribúe a que o centro sexa espello dos mellores valores do seu alumnado.

As accións:

- ~ Asistencia puntual e diaria ás clases.
- ~ Asistencia ó Centro cos materiais necesarios para as clases.
- ~ Respecto para as persoas que teñen crenzas distintas.
- ~ Diálogo cos que pensan de xeito diverso.
- ~ Colaboración para a realización das tarefas propostas polo profesorado.
- ~ Colaboración para a modificación da conduta do alumno ou alumna e seguimento nos cambios que se produzan.
- ~ Rexeitamento pacífico de todo tipo de violencia.
- ~ escoitar para entender.
- ~ Compartir cos demais.
- ~ Respecto ós compañeiros e a todo o persoal do Centro.
- ~ Non permisión de actitudes racistas nin sexistas.
- ~ Moderación consumista e coidado da hixiene persoal.

15.2. Accións de contribución ao proxecto lector.

A materia de Relixión participará activamente no Plan Lector do propio Centro.

Como accións máis destacadas teremos en conta:

- Lectura en voz alta de xeito rotatorio e participativo dos alumnos dunha parte de calquera unidade didáctica que corresponda explicar.
- Lecturas e exposicións de ideas e opinións persoais así como interpretación de murais e traballos realizados polos alumnos e que contribúen ao desenvolvemento da expresión escrita e oral.

15.3. Accións de contribución ao plan TIC.

Dado que neste curso 2022-2023 seguimos tendo o proxecto E-Dixgal en 1º e 2º da ESO faremos unha procura axeitada dos recursos que tal Proxecto nos brinda para fomentar o uso das TIC.

Desde as clases de Relixión contribuímos ao logro dos obxectivos do plan TIC do Centro mediante a realización de diversas accións cos nosos alumnos tales como:

- Uso de correo electrónico para informar aos alumnos da realización dalgunha tarefa e para recepción dos seus exercicios, actividades e traballos.
- Presentación de traballos nas aplicacións máis actuais na medida en que as posibilidades técnicas e a formación dos propios alumnos o permitan. Como mínimo farán uso dun procesador de textos e presentacións en power-point.
- Visitas a sitios web oficiais da Igrexa (Santa Sé, Arquidiocese, Conferencia Episcopal), a páxinas de contido bíblico ou relacionadas co voluntariado e o labor social da Igrexa.
- En relación cun dos obxectivos da programación, coñecer a través da Rede a achega da Igrexa á nosa cultura e patrimonio artístico para o que Internet móstrase como un instrumento valioso nun campo que por excelencia é o da imaxe.
- Consultas e visitas a portais católicos tanto polo seu contido conceptual como pola posibilidade de coñecer foros de opinión, blogs e outros campos de comunicación e expresión católicos.

En Viveiro, a 20 de setembro de 2022.

A Xefatura do Departamento de Relixión Católica do IES Vilar Ponte.